

8. Tuntematon sotilas

Finlaysonin kehräämön karstaaja Väinö Linna kirjoitti lyijykynällä ruutupaperille sotaromaanin, joka kertoi jatkosodasta.

Hän oli itse palvellut konekiväärikomppaniassa, jonka nimi oli jalkaväkirykmentti kahdeksan.

Kirja julkaistiin vuonna 1954 nimellä Tuntematon sotilas.

Kirjasta nousi suuri kohu.

Jotkut väittivät,

että kirja pilkkaa suomalaisia sotilaita.

Kansa kuitenkin tykkäsi ja kirjaa ostettiin valtavasti.

Myöhemmin Tuntematonta sotilasta

on pidetty kirjana,

joka auttoi suomalaisia ymmärtämään sotaa ja selviytymään siitä.

Kuva: Edvin Laine: Tuntematon sotilas 1955 © KAVI / Suomen Filmitteollisuus SF Oy

Edvin Laineen Tuntemattoman sotilaan päänäyttelijöitä

Edvin Laine ohjasi kirjasta heti elokuvan.
Se valmistui vuonna 1955 ja oli menestys.
30 vuotta myöhemmin Rauni Mollberg ohjasi
uuden Tuntematon sotilas -elokuvan.
Jompi kumpi näistä elokuvista esitetään
televisiossa aina itsenäisyyspäivänä.

Tuntematon sotilas on kaikkien aikojen
katsotuin elokuva suomalaisissa elokuvateattereissa.
Kolmannen version siitä ohjasi Aku Louhimies.
Hän teki sen alkuperäisen *Sotaromaanin* pohjalta.
Sen ensi-ilta oli syksyllä 2017.

Tuntematonta sotilasta on näytelty
monissa teattereissa.
Edvin Laine ohjasi sen yhdeksänä kesänä
Pyynikin kesäteatterissa,
joka rakennettiin 50-luvulla.

Kuva: CC0 Wikimedia Commons

Väinö Linna (toinen vasemmalta) ja hänen työkavereitaan

Myöhemmin Väinö Linna kirjoitti kirjan
Täällä Pohjantähden alla.

Molemmat Linnan kirjat ovat olleet
merkittäviä teoksia ja auttaneet suomalaisia
ymmärtämään itseään ja suomalaisuutta.

Keskustele

Oletko lukenut kirjan Tunteen sotilas?

Kuka kirjan henkilöistä on suosikkisi?

Tuleeko mieleesi kirjan henkilöiden lausahduksia?

Tuntematon sotilas

Kysymyksiä

Oletko lukenut kirjan Tuntematon sotilas?

Antaako kirja sinun mielestäsi totuudenmukaisen kuvan sodasta?

Kuka kirjan henkilöistä on suosikkisi?

Muistatko kirjan henkilöiden lausahduksia?

Oletko lukenut Sotaromaanin?

Sotaromaani on vuonna 2000 julkaistu lyhentämätön versio Väinö Linnan romaanista Tuntematon sotilas. Ennen Tuntemattoman sotilaan julkaisua vuonna 1954 kustantaja poisti Linnan käsikirjoituksesta poliittisesti ja uskonnollisesti kärkeviä ja ärsyttäviä kohtia sekä kiroilua ja muuta alatyylisiä kielenkäyttöä. Ne on otettu mukaan kirjaan Sotaromaani.

Tuntematon sotilas -elokuva on filmattu kolme kertaa:

ohjaajat: Edvin Laine 1955, Rauni Mollberg 1985 ja Aku Louhimies 2017.

Oletko nähnyt ne kaikki?

Mikä elokuvista on mielestäsi paras?

Kuuluuko sinun itsenäisyyspäivän perinteisiin elokuvan katsominen?

Oletko nähnyt Tuntemattoman sotilaan teatterissa?

Missä teatterissa olet nähnyt sen?

Mitä pidit esityksestä?

Katso

YouTube: Hae ”Näin tehtiin Tuntematon sotilas”. (2,5 min video)

YouTube: Hae ”Tuntematon sotilas Rokka”. (3 min Edvin Laineen elokuvasta)

Elävä arkisto: Hae ”Tuntemattoman sotilaan todellinen rykmentti”. (41 min video)

Puolustusvoimien kuva-arkisto: Hae ”SA-kuva”.

Sotapolku.fi: Sivustolle on talletettu kymmenien tuhansien sotaveteraanien tietoja ja vaiheita sotien ajalta. Sivustolla on paljon suomalaisten sotilaiden kuvia.

Kuuntele

Yle Areena: Hae ”Tuntematon sotilas kuunnelmasovitus”.

(Tuntematon sotilas 19-osaisena kuunnelmasarjana á 20–40 min)

Elävä arkisto: Hae ”Tuntematon sotilas kuunnelma”.

(5–10 min katkelmia kuunnelmista)

Hakusanoja

Tuntematon sotilas, Antero Rokka, Lammio, Väinö Linna, Kariluoto, vänrikki Koskela, Sotaromaani, Lotta Svärd säätiö, talvisota, jatkosota